gemeente BERGEN

Agendapunt	:	13
Voorstelnummer	:	11-069
Raadsvergadering	:	6 november 2014
Naam opsteller	:	Martine Zweers
Informatie op te vragen bij	:	M. Zweers
Portefeuillehouder(s)	:	J. Mesu
Zaaknummer	:	BB14.00266
Registratienummer	:	RAAD140155

Onderwerp: Beleidsplannen & Verordeningen Jeugd en Wmo

Aan de raad,

Beslispunt:	- het beleidsplan Kansen voor jeugd 2015 vast te stellen - het beleidsplan Wmo 2015 vast te stellen - de verordening jeugdhulp gemeente Bergen 2015 vast te stellen - de verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bergen 2015 vast te stellen

1. Waar gaat dit voorstel over?

Hierbij leggen wij de concept verordeningen en beleidsplannen voor de nieuwe Wmo en de Jeugdwet aan u voor. De voorbereiding van deze vier documenten is parallel verlopen.

De Jeugdwet schrijft voor dat de gemeenteraad voor 1 november 2014 een beleidsplan jeugdhulp en een verordening jeugdhulp vaststelt. Wanneer een jeugdige of zijn ouders een ondersteuningsbehoefte heeft rond opvoeden en/of opgroeien, de zelfredzaamheid of maatschappelijke participatie, dient de gemeente een voorziening te treffen op het gebied van jeugdhulp. Uitgangspunt hierbij is de eigen kracht van de jeugdige en zijn ouders. Het college is alleen gehouden een voorziening te treffen, als de jeugdige en zijn ouders er op eigen kracht of met hulp van de omgeving niet uitkomen. Vervolgens beslist de gemeente of en welke voorziening een jeugdige nodig heeft. Via het voorliggend beleidsplan jeugdhulp en de verordening jeugdhulp, voorzien wij deze nieuwe verantwoordelijkheid van een regelgevend kader.

Het wetsvoorstel voor de Wet maatschappelijke ontwikkeling (Wmo) 2015 volgt exact dezelfde lijn.
De Wmo is in 2007 ingevoerd en in de afgelopen jaren hebben de gemeenten deze taak steeds meer “gekanteld” uitgevoerd. Dit betekent dat ook hier steeds meer een beroep gedaan wordt op de eigen kracht van inwoners. Deze ontwikkeling is in de nieuwe Wmo 2015 vastgelegd en de wet is uitgebreid met een aantal taken die nu in de AWBZ worden uitgevoerd.

De beleidskeuzes komen in de beleidsplannen aan bod, de verordeningen zijn de juridische uitwerkingen van deze beleidskeuzes. De beleidsplannen en verordeningen gelden voor het overgangsjaar 2015 en richten zich voornamelijk op de zaken die geregeld moeten worden om de nieuwe taken op 1 januari 2015 te kunnen uitvoeren. Voor 2016 en verder zullen we een integraal beleidskader sociaal domein opstellen, waar we, gestoeld op inzichten en ervaringen uit de praktijk, meer zullen inzetten op transformatie en innovatie.

Politieke keuzeruimte
Er is sprake van een wettelijke verplichting op grond van de Wmo 2015 en de Jeugdwet om een beleidsplan en een verordening vast te stellen.
Het college heeft gekozen voor het op hoofdlijnen insteken van de beleidsplannen en verordeningen Wmo 2015 en Jeugd. De reden hiervoor is dat de nieuwe taken nog volop in ontwikkeling zijn, waardoor het nog niet mogelijk om nu al met een uitgewerkt beleidsplan te komen. Daarbij is het wenselijk om in 2015 snel te kunnen schakelen indien er aanpassingen nodig zijn. Door de verordening op hoofdlijnen vast te stellen, is flexibiliteit in de beginfase mogelijk. De verordeningen worden nog wel uitgewerkt in nadere regels en beleidsregels.

Beleidsplannen

Begin 2014 hebben de gemeenten in de Regio Alkmaar een beleidskader voor de decentralisatie van de jeugdzorg en een transitieplan voor de decentralisatie van de AWBZ-begeleiding vastgesteld. De Jeugdwet en de Wmo 2015 schrijven voor welke zaken in de beleidsplannen beschreven dienen te worden. Deels was dat reeds verwerkt in de vastgestelde beleidsnotities en de bestaande Wmo-beleidsplannen. Deels was dit nog niet het geval. Daarnaast bevatte het beleidskader voor de decentralisatie van de jeugdzorg een aantal ‘werk in uitvoering’ onderdelen, die in 2014 nader uitgewerkt zouden worden. Beide beleidsplannen zijn in de afgelopen periode aangevuld conform de wettelijke vereisten.
Waar het jeugd betreft is het eerder vastgestelde beleidskader aangevuld met de onderdelen ‘werk in uitvoering’. Voor de volledigheid en overzichtelijkheid omvat het beleidsplan de eerder vastgestelde teksten uit het beleidskader. De reeds vastgestelde teksten zijn blauw, de nieuw toegevoegde teksten zijn zwart. Dit beleidsplan is in regio Alkmaar verband opgesteld.
Voor wat betreft de Wmo is het beleidsplan in BUCH verband opgesteld en bedoeld als oplegger op de bestaande lokale Wmo beleidsplannen.

Verordeningen

De jeugdhulp en de overheveling van AWBZ-taken zijn nieuwe, complexe en omvangrijke taken voor de gemeente. Zeker in de beginjaren zullen nieuwe inzichten het af en toe noodzakelijk maken bij te sturen. Flexibiliteit om snel in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen is wenselijk. Om die reden is de keuze gemaakt de verordeningen zo veel mogelijk op hoofdlijnen uit te werken. Op onderdelen betekent dit dat nadere uitwerking wordt gedelegeerd aan het college. Op deze manier kan de gemeenteraad via de verordening op hoofdlijnen sturen maar blijft ook de nodige flexibiliteit behouden om bij nieuwe inzichten snel te kunnen schakelen.
De onderdelen ‘Toegang’, ‘PGB’ en ‘handhaving’ dienen nog nader uitgewerkt te worden in nadere regels. Deze onderwerpen worden gezamenlijk voor Jeugd en Wmo uitgewerkt.
Daarnaast biedt de verordening jeugdhulp ruimte de te verstrekken overige voorzieningen en jeugdhulpvoorzieningen waar nodig bij te stellen en nadere regels te stellen over inspraak en medezeggenschap. De nadere regels (beleidsregels en algemeen verbindende voorschriften) worden uiterlijk 15 november door de colleges vastgesteld en zullen ter kennisname aan de raden worden aangeboden.

De verordeningen zijn interdisciplinair voorbereid door beleidsmedewerkers, juristen en handhavingsspecialisten vanuit de verschillende gemeenten. Voor het opstellen van beide verordeningen is zo veel mogelijk de modelverordening van de VNG gevolgd. De verordeningen Jeugdhulp en de Wmo-verordening zijn daarnaast zoveel mogelijk in overeenstemming tot stand gekomen. Waar afgeweken wordt, komt dit door de specifieke aard van de jeugdhulp of Wmo-taken, dan wel door verschillen in de wetgeving. Hierbij is getracht een gelijk uitgangspunt te creëren voor cliënt en gemeente op het gebied van jeugdhulp en Wmo.

Juridisch geldt dat wat al in de wet wordt geregeld, niet in een verordening geregeld kan worden. Uitgangspunt bij het opstellen van de verordeningen is daarom geweest dat alles wat al in de wet is geregeld, niet is overgenomen in de verordening.

De artikelen aangaande het pgb, prijs-kwaliteitverhouding van aanbieders, handhaving, klachtenregeling en inspraak komen overeen. Het wetsvoorstel voor de Wmo 2015 biedt gemeenten meer beleidsvrijheid dan de Jeugdwet. In de Wmo-verordening zijn daarom meer bepalingen opgenomen dan in de verordening jeugdhulp waar de wet reeds in deze regelingen heeft voorzien. Gemeenten kunnen voor de Wmo bijvoorbeeld per verordening bepalen welke kwaliteitseisen zij stellen aan zorgaanbieders, terwijl de kwaliteitseisen die gesteld worden aan alle jeugdhulpaanbieders reeds in de jeugdwet zijn vastgelegd. Per verordening hoeven hierover dus geen regels te worden gesteld. De eigen bijdrage, de meerkostenregeling en de blijk van waardering voor mantelzorgers zijn specifiek voor de Wmo, de jeugdwet kent deze bepalingen niet.

Door vaststelling van de nieuwe Wmo verordening wordt de huidige verordening ingetrokken. In de nieuwe Wmo verordening is daarom overgangsrecht opgenomen (artikel 19). Een inwoner houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van de oude verordening, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen waarbij het besluit waarmee deze voorziening is verstrekt, wordt ingetrokken.

Overwegingen van het college
In de beleidsplannen staat geen voorstel omtrent risicoverevening. De colleges van de BUCH gemeenten hebben echter wel een positieve intentie om in 2015 afspraken met elkaar te maken over risicoverevening. De wijze waarop en de reikwijdte hiervan moet nog nader uitgewerkt worden. Hier volgt binnenkort een separaat voorstel voor.

Communicatie / Vervolgproces
Op 2 juli heeft een regionale raadsinformatieavond plaatsgevonden in Bergen, waarbij ook de Wmo-raden als toehoorders aanwezig waren. Hier is informatie gegeven over de inhoud van de verordeningen jeugdhulp & Wmo. Daarnaast is toegelicht dat de verordeningen zo veel mogelijk op hoofdlijnen uitwerkt worden. Met als consequentie dat nadere uitwerking op onderdelen wordt gedelegeerd aan de colleges. Dit om de organisatie de ruimte te geven komend jaar te leren en waar nodig beleid snel aan te passen. Deze route is begin juli in de colleges van de BUCH-gemeenten bevestigd.

In de BUCH-gemeenten zijn er voor zowel jeugd als Wmo een aantal bijeenkomsten georganiseerd: met de raadsklankbordgroep, met de Wmo-raden en met consulenten. In deze bijeenkomsten is o.a. gesproken over belangrijke politieke thema's als het mantelzorgcompliment, het vaststellen van de hoogte van het pgb, voorwaarden voor een pgb voor mensen uit het eigen netwerk en de eigen bijdrage. De bijeenkomsten zijn als zeer waardevol ervaren en hebben veel input opgeleverd. De input heeft als basis gediend voor de beleidsplannen en de verordeningen, maar zal deels pas in de beleidsregels echt zijn beslag krijgen.

De documenten zijn ook formeel voor advies voorgelegd aan de Wmo-raden van de vier gemeenten. De reacties van de Wmo raden vindt u in de bijlage terug.
De opmerkingen van de Wmo raden hebben geleid tot enkele tekstuele aanpassingen in de beleidsplannen en de verordeningen. Daarnaast is er in het beleidsplan jeugd een aanvulling gedaan op het punt van privacy en inzicht in medische gegevens.
Het beleidsplan en de verordening jeugdhulp worden op 9 oktober in regio Alkmaar verband besproken met cliëntenpanels.

Wat betreft het beleidsplan jeugd wordt op 3 september a.s. een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd met de samenwerkingsverbanden PO en VO Noord-Kennemerland over de inhoud van het beleidsplan. Omdat Castricum en Uitgeest voor wat betreft passend onderwijs valt onder de samenwerkingsverbanden in de IJmond, is het beleidsplan ook aan deze samenwerkingsverbanden voorgelegd.
Ambtelijk heeft er afstemming plaatsgevonden en hebben de samenwerkingsverbanden hun input voor het beleidsplan geleverd. In de nu voorliggende versie is deze input reeds verwerkt,

vooruitlopend op het te houden OOGO op 3 september.

Er zal geen inspraak geschieden volgens art. 150 van de gemeentewet. Wettelijk gezien is hiertoe op basis van de huidige wetgeving geen verplichting en bij inspraak wordt de uiterste vaststeldatum van beide documenten (1 november 2014) niet gehaald. Daarnaast zijn de beleidsplannen en verordeningen slechts gericht op het overgangsjaar 2015. Voor 2016 en verder zal er een integraal beleidsplan sociaal domein opgesteld worden en zullen de verordeningen aangepast worden. Voor dit traject gaan we brede inspraak organiseren.

Na vaststelling zullen de documenten via de reguliere kanalen verspreid worden. De verordeningen worden digitaal bekendgemaakt (dit is een wettelijke verplichting sinds 1 januari 2014) en treden per 1 januari 2015 in werking.

Bijlagen
- Beleidsplan jeugd
- Beleidsplan Wmo 2015
- Verordening jeugdhulp 2015
- Verordening Wmo 2015
- Reactie van de Wmo raden op de verordening en het beleidsplan Wmo
- Reactie van de Wmo-raden op de verordening en het beleidsplan Jeugd

Bergen, 2 september 2014

College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman	drs. H. Hafkamp
secretaris	burgemeester